

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tóth Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Salló Krisztina ügyvéd által képviselt alperes ellen munkabér megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 4.M.4869/2004. szám alatt indított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.29.146/2005/6. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.29.146/2005/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felek között folyamatban volt előzményi perben az eljáró bíróság jogerősen megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát rendes felmondással jogszerűen szüntette meg. A másodfokú bíróság a felperes által keresetében igényelt jutalom kifizetése tárgyában új eljárás lefolytatását rendelte el. A felperes a megismételt eljárás során pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az alperes 2000. december 18-án kelt utasítása jogellenességét, és kötelezze az alperest 441.510 forint prémium és annak 2001. február 16-ától számított kamata, valamint perköltsége megfizetésére.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 4.M.4869/2004/9. számú ítéletével az alperes 2000. december 18-án kelt utasítását hatályon kívül helyezte, a felperes egyéb kereseti követelését elutasította.

A bíróság a felperes anyagi igénye kapcsán vizsgálta a felperes fordításban csatolt munkaszerződését, amelynek 3. pontja rendelkezett az évközben két alkalommal adható prémiumról; továbbá az alperes által csatolt hiteles fordítást, amely szerint „évente két jutalom folyósítható”. A bíróság nem a szerződés szóhasználata, hanem a megállapodás tartalma alapján értelmezte a munkaszerződésben foglaltakat, és arra következtetett, hogy az alperes a munkaszerződésben nem vállalt kötelezettséget sem prémium, sem jutalom fizetésére. A kilátásba helyezett járandóság megfizetését a szerződés csak lehetőségként említi, nem feladatokat és nem feltételeket szab, hanem csupán a munkaviszonyból eredő természetes munkavállalói kötelezettségeket rögzíti általánosságban, megállapítva a külön honorálás idejét is. A 2000. évi jutalomszabályzat feltételei is jutalom, és nem prémium fizetésére vonatkoztak, és a feltételek nem voltak jogsértőek. A munkáltató az általa meghatározott szempontok helyes mérlegelésével jogszerűen döntött úgy, hogy a felperes részére nem fizet jutalmat.

A bíróság a „2000. december 18-ai utasítás” megnevezésű munkáltatói intézkedést - amely a személyzet részére adott írásbeli fenyegetés volt - azért helyezte hatályon kívül, mert kollektív figyelmeztetésre nincs lehetőség a munkáltatónak.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság az 59.Mf.29.146/2005/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltak kapcsán kiemelte, hogy a munkaszerződés jutalom kifizetésének a lehetőségét rögzítette. A 2000. évi szabályzat a munkaszerződést kiegészítve ugyancsak feltételes módon szól a juttatásról általános, az egyes munkavállalótól független feltételeket (az iroda tevékenységét, a kiadások általános alakulását) és egy kizáró okot (az év során adott figyelmeztetést) határoz meg a jutalom fizetésére. Ezek a feltételek, és a tágan, a havi fizetés 60-130 %-ában meghatározott mérték arra utal, hogy a munkáltató széles körben, a munkavállalótól is független körülmények figyelembevételével, mérlegeléssel dönthetett. A perben nem képezhetette vizsgálat tárgyát az iroda tevékenysége és a kiadások általános alakulása. Egymagában a 2000. december 18-ai írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése pedig nem eredményezhette az alperes kereset szerinti marasztalását.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a prémium iránti keresete elutasítása tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan új eljárás elrendelését kérte. Arra hivatkozott, hogy

a munkaszerződést és a 2000. évi munkáltatói szabályzatot a bíróságok az okiratokkal és korábbi bírósági határozattal ellentétesen, tévesen értelmezték. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a juttatás elnevezésétől függetlenül az alperes kötelezettséget vállalt annak nyújtására, az alól csak az ezen okiratokban meghatározott körülményekre tekintettel mentesülhet.

Sérelmezte, hogy a bíróság nem értékelte az alperes eljárását: 2000. decemberben nem végezte el a feltételek személyre szóló kiértékelését, december 18-án kollektív figyelmeztetést alkalmazott. Ezekből is az következik, hogy a juttatást az alperes prémiumként kezelte. Az Mt. 82. §-a és 13. §-a megsértését panaszolta arra hivatkozva, hogy nem lehet a munkavállaló terhére értékelni a szabályozás bizonytalanságát. A prémiumigénnyel kapcsolatos eseti döntésekből arra következtetett, hogy, ha a munkáltató magatartása ellehetetleníti a prémiumra való jogosultság megállapíthatóságát, a munkáltatónak a vállalt fizetési kötelezettségét a feltételek vizsgálata nélkül is teljesíteni kell.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (OFFI) hiteles fordítását hangsúlyozta.

A felperes az alperesi kérelemre benyújtott észrevételeiben az OFFI fordítással szembeni ellenbizonyításra és arra hivatkozott, hogy a jogvita elbírálása nem alakulhat csupán a munkaszerződésbeli egyetlen szó fordításbeli értelmezésén.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A peres iratok alapján megállapítható (Pp. 275. § (1) bekezdés), hogy a felperes munkaszerződésének hiteles fordítása szerint a felperes havi díjazását meghatározó 3. pont arról is rendelkezik, hogy „évente két jutalom folyósítható (júniusban és decemberben) az elért eredmények, a jelenlét és a munkaidő betartásának értékelése alapján”.

A munkaszerződés e rendelkezését a bíróságok helyesen értelmezték úgy, hogy az alperes ebben a havi béren felül további díjazásra nem vállalt kötelezettséget, csupán annak lehetőségét és szempontjait rögzítették a felek.

A „2000 évi jutalom” címet viselő irat a jutalmazás célját abban határozta meg, hogy a normál munkavégzéshez képest valami többletet nyújtó munkájuk révén kitünteket jutalmazza, és ösztönözzön az előre meghatározott célok elérésére. A munkaszerződésben

foglaltakkal összhangban azt tartalmazza, hogy „a 2000. év vonatkozásában a jutalom az egyes személyek által elért célkitűzések, a munkaidő tiszteltben tartása és a jelenlét értékelése alapján adható, figyelembe véve az iroda tevékenységének, a kiadásoknak az általános alakulását, hacsak a Központ más útmutatást, vagy utasítást nem ad.” Ez a rendelkezés ugyancsak nem a munkavállaló által teljesítendő konkrét feladatok, feltételek alapján járó juttatást biztosít, hanem részben a munkavállalótól, részben a munkáltató oldalán felmerülő körülményektől függő juttatásról szól. Tehát tartalma szerint is jutalomnak minősülő díjazásról, amely a munkáltatói mérlegelés alapján adható.

A jutalommal kapcsolatban megállapított további kritériumok
- az automatizmus kizárása, a maximális és minimális mérték meghatározása, az Iroda közös célkitűzései (pl. munkaidő betartása, egyéni iratok rendben tartása), munkaköri célkitűzések (pl. elintézésük gyorsasága, pontosság a kommunikációban, odafigyelés az iroda egységes arculatára) - nem cáfolják a juttatás jutalomként való minősítését, és nem támasztják alá a kizáró feltétel (figyelmeztetés) hiányában a jutalomra való igény alaposságát.

Az előbbiekből következően téves az egyoldalú munkaszerződés-módosításra (Mt. 82. §) és az Mt. 13. §-a megsértésére vonatkozó felülvizsgálati érvelés.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján - jogszabálysértés hiányában - a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2007. július 4.

Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Istvánné s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró